विभुः। तृषितोमदिरान्वेषी ततस्तं तरुमैक्षत। तस्य प्रावृषि फुल्लस्य यदम्भो जलदोज्झितम्। तत्कोटरस्थं मदिरा व्यजायत मनोहरा। तान्तु तृष्णाभिभूतात्मा पिबन्नार्त्त इवासकृत्। मदाच्च चलिताकारः समजायत स प्रभुः। तस्य मत्तस्य वदनं किञ्चिच्चलितलोचनम्। घूर्णिताकारमभवच्छरत्कालेन्दुसप्रभम्। कदम्बकोटरे जाता नाम्ना कादम्बरीति सा। वारुणी रूपिणी तत् देवानाममृतारणी। कादम्बरीमदकलं विदित्वा कृष्णपूर्व्वजम्। तिस्रस्त्रिदशनार्य्यस्तमुपतस्थुः प्रियंवदाः। मदिरा रूपिणी भूत्वा कान्तिश्च शशिनः प्रिया। श्रीश्च देवी वरिष्ठा स्त्री स्वयमेवाम्बुजध्वजा"। "कादम्बरीमदविघूर्णितलोचनस्य युक्तं हि लाङ्गलभृतः पतनं पृथिव्याम्" उद्भ०। तेन कादम्बं कदम्बकोटरमुत्पत्तिस्थानत्वेन लाति ला—क लस्य रः मत्वर्थे र वेति बोध्यम्। कादम्बं रसं राति रा—क गौरा०ङीष्। २ कोकिलायाम्, ३ सरस्वत्याम्, ४ शारिकायाञ्च मेदि० बाणभट्टरचिते ५ कथाभेदे। सा च बाणभट्टेन सामिकृता तत्पुत्रेण समाप्तिं नीता।

कादम्बरीवीज न० ६त०। मद्यसाधने कित्वादिद्रव्यभेदे रत्नमा०। [तस्य कादम्बरीमद्यहेतुत्वात् तथात्वम्।

कादम्बर्य्य पु० कादम्बर्य्यां हितं यत्। कदम्बवृक्षे जटाधरः

कादम्बा स्त्री कादम्बइवाचरति कदम्ब+आचारे क्विप् अच्। कदम्बपुष्प्यां (सुण्डरी) लतायां शब्दच०।

कादम्बिनी स्त्री कादम्बाः कलहंसा अनुभावकत्वेन सन्त्यस्याः इनि। मेघमालायाम् अमरः "मदीयमतिचुम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी" रसग०। [ढञ्। कदलेन निर्वृत्तादौ।

कादलेय त्रि० कदलेन निर्वृत्तादि कदल+सख्या० चतुरर्थ्यां

कादाचित्क त्रि० कदाचिद्भवः कालवाचित्वात् ठञ्। कदाचित्कालभवे। "तथापि तस्य कदाचित्कतया उपचरितेन कार्य्यत्वेन कार्य्यत्वमुपचर्य्यते" सा० द०। "अनियतावधिकत्वे च कादाचित्कत्वव्याकोपः"। "अनादिश्चेत् कार्यकारणप्रवाहः कादाचित्कत्वान्यथानुपपत्त्या कल्प्यः" इति च कुसु०हरिदासः। "क्षणिकत्वञ्च स्वाधिकरणसमयप्रागभावक्षणानुत्पत्तिकत्वे सति कादाचित्कत्वम्" बौ० शि०। कादाचित्कत्वञ्च प्रागभावप्रतियोगित्वध्वंसप्रतियोगित्वान्यतरत्वम्। अन्यतरत्वनिवेशेन च ध्वंसे प्रागभावप्रतियोगित्वस्य, प्रागभावे च ध्वंसप्रतियोतित्वस्य सत्त्वान्नाव्याप्तिः नित्ये च तदुभयासत्त्वान्न प्रसङ्गः।

काद्रवेय पुंस्त्री कद्र्वाः अपत्यम् शुभ्रा० ढक्। फणालाङ्गूलवति सरीसृपभेदे नागे, सर्पे। स्त्रियां जातित्वात् ङीष्। "काद्रवेयाश्च बलिनः सहस्रममितौजसः। सुपर्णवशगाः नागा जज्ञिरेऽनेकमस्तकाः" हरिवं० ३अ० काश्यपपत्नीभेदक द्रुपुत्रवर्णने

कानक त्रि० कनकस्येदमण्। १कनकसम्बन्धिनि। कनकं फलमिव उग्रं फलम स्त्यस्य अण्। जयपालवीजे राजनि०।

कानन न० कन—दीप्तौ णिच् ल्युट् ल्यु वा। १वने, २गृहे, कस्य ब्रह्मण आननम्। ३ब्रह्मणो मुखे च मेदि०। "छन्नोपान्तः परिणतफलद्योतिभिः काननाम्रैः" "शीतोवायुः परिणमयिता काननौदुम्बराणाम्" मेघ०। "सकानना निष्पततीव भूमिः" "पुण्यगन्धेन काननम्" रघुः।

काननाग्नि पु० ६त०। वाडवानले

काननारि पु० काननस्यारिरिव। शमीवृक्षे शब्दच०। शमीगर्भस्थाग्निना निखिलवनदाहात्तस्य तदरित्वम्

कानलक त्रि० कनलेन निर्वृत्तादि० कनल+अरीहणा० चतुरर्थ्यां वुञ्। कनलनामजननिर्वृत्तादौ।

कानिष्ठिक न० कनिष्ठिकैव कनिष्ठिका+शर्करा० स्वार्थे अण् स्वार्थिकस्यापि प्रत्ययस्य क्वचिल्लिङ्गातिक्रमोक्तेः क्लीवता। कनिष्ठायाम्।

कानिष्ठिनेय पुंस्त्री कनिष्ठाया अपत्यं कल्याण्यादि० ढक् इनङ् च। कनिष्ठाया अपत्ये। "कृते कानिष्ठिनेयस्य ज्यैष्ठिनेयोविवासितः" भट्टि० स्त्रियां ङीप्।

कानीत पु० कनीतस्यापत्यम् शिवा० अण्। कनीतनामनृपस्यापत्ये पृथुश्रवसि राज्ञि। "पृथुश्रवसि कानीते स्या व्युष्याददे" ऋ० ८,४६,२१।

कानीन पु० कन्याया अनूढाया अपत्यम् अण् कनीनादेशश्च। "कानीनः कन्यकाजातो मातामहसुतो मतः" इति याज्ञ० उक्ते पुत्रभेदे। यथा व्यासः कर्णश्च। याज्ञ०मातामहसुतत्वमुक्तम्। मनुना तु "पितृवेश्मनि कन्या तु यं पुत्रं जनयेद्रहः। तं कानीनं वदेन्नाम्ना वोढुः कन्यासमुद्भवम्" इत्यनेन वोढुः सुतत्वमुक्तम्। अनयोर्विरोधः अभ्युपगमानभ्युपगमाभ्यामन्यतरयोः सपुत्रापुत्रत्वाभ्यां वा समाधेयः। "कानीनश्च सहोढश्च क्रीतः पौनर्भवस्तथा। स्वयंदत्तश्च शौद्रश्च षड़दायादबान्धवाः" इति मनुना तस्यादायाद धनहारित्वमुक्तम्।

कर्णस्य यथा कानीनत्वं तथारुणात्मजशब्दे ३५९पृ० उक्तम्। "कानीनञ्चापि जानामि सवितुः प्रथमं सुतम्। पितृष्वसरि